

Propozice a pravidla místní kvalifikace Mistrovství ČR v Brazilské dámě 2023

A) Místní kvalifikace se mohou zúčastnit jen předem přihlášení účastníci, kteří znají pravidla „brazilské dámy“ a seznámí se s pravidly celé soutěže. Věkový limit účastníka je 18+.

B) Do již probíhající místní kvalifikace nelze do hry dodatečně zapojit další hráče. Je možné, že v Praze v Klubovně SDS na Smíchově, v průběhu ledna/února, proběhne dodatečná jednodenní kvalifikace hráčů. Termín takové kvalifikace bude ještě v dostatečném časovém předstihu upřesněn a na stránkách organizátora zveřejněn.

C) Oznámení o účasti střediska/centra v soutěži a jméno zvoleného či ustanoveného manažera soutěže za odbočku/středisko (včetně jmen všech účastníků kvalifikace) je nutné písemně doručit **organizátorovi soutěže nejpozději do 6.1.2023** na e-mail: sdszs@seznam.cz nebo na adresu Jaroslav Slanina, Zborovská 10/1204, Praha 5 – Smíchov, PSČ 150 00. Telefonická přihláška není možná.

Místní kvalifikace by měla proběhnout pouze ve stanoveném termínu, v místní odbočce SONS či v podobném centru pro nevidomé a slabozraké, případně v jiném náhradním prostoru, kdykoliv v období od 16. ledna do 28. února 2023, přičemž kompletní **výsledky z místní kvalifikace** za hráče musí každé středisko/centrum, jenž se do soutěže předem přihlásilo, **zaslat organizátorovi soutěže SDS, z.s. nejpozději do 6. března**, dle podmínek zveřejněných v pozvánce k účasti v „Kvalifikaci 3.ročníku MČR v Brazilské dámě 2023“.

D) Místní kvalifikace a současně celá soutěž 3. ročníku Mistrovství ČR v brazilské dámě se hraje na speciálně upravených deskách od vydavatele hry - Společenství duševních sportů, z.s. Desky mají sjednocené parametry.

Pokud středisko či centrum nemá k dispozici herní soupravu dámy 8x8 polí, nutnou k absolvování místní kvalifikace, může ji/je neprodleně, závazně objednat u organizátora akce, na e-mailu: sdszs@seznam.cz

Cena za dobírku a odeslání na uvedenou adresu objednatele činí 2330,- Kč + 15 Kč,- balné. Je však třeba počítat s dodací lhůtou 7 – 10 dní. Desku či desky si lze i zapůjčit u spolku Společenství duševních sportů, z. s. Půjčovné stojí jednorázově 200,- Kč/desku + 15,- Kč balné v případě zaslání poštou. Doba zapůjčení platí od momentu doručení odbočce/centru až do vrácení desky/desek k rukám organizátora soutěže SDS. z.s., resp. v den konání finálového turnaje v Praze na Dědině.

E) Hraje se dle pravidel hry - brazilská dáma, viz dále.

Výhra hráče nastává v případě,

- a)** pokud hráč získal všechny nebo zablokoval zbývající soupeřovy kameny, tudíž soupeř, který je právě na tahu nemá volný tah dle pravidel nebo nemá čím hrát,
- b)** pokud soupeř partii v bezvýhodné situaci vzdá,
- c)** pokud soupeři dojde čas.

Hra může skončit remízou v případě, že

- a) na desce ani jeden z hráčů nemá takovou převahu materiálu, se kterým by získal výhru,
- b) na desce se 3x opakovala stejná pozice,
- c) dohodou obou hráčů, nejdříve však po odehrání alespoň 15ti tahů na každé straně,
- d) hráč, který má sice převahu 3 dámy na 1 soupeřovu, ale nedokáže soupeřovu dámu následně do svých 10ti tahů chytit. 10 tahů se počítá příštím tahem hráče bezprostředně po zisku jeho třetí dámy!

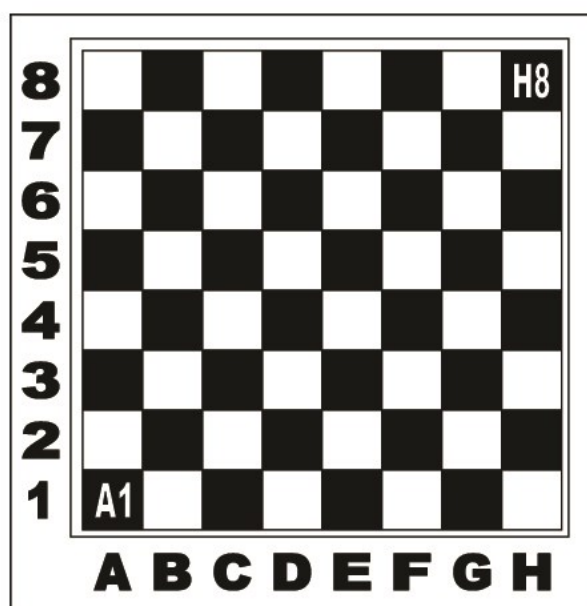
Pravidla brazilské dámy

- Hraje se na šachové desce 8x8 polí. Každý hráč má na začátku hry 12 kamenů. Obvykle bývají bílé a černé kameny, někdy se můžeme setkat i s jinými barevnými kombinacemi, například červené a černé, bílé a červené, apod. Hraje se pouze na tmavých polích.

Bílé (nebo světlé) kameny jsou na začátku hry postaveny na políčkách A1, C1, E1 G1, B2, D2, F2, H2, A3, C3, E3, G3. Černé (nebo jiné barvy) jsou postaveny na polích označených H8, F8, D8, B8, G7, E7, C7, A7, H6, F6, D6, B6).

Hráč s bílými kameny má v rohu po své pravé ruce pole bílé a vedle pole tmavé označené jako G1.

černý

bílý

- Hru začíná hráč s bílými kameny posunutím kteréhokoliv svého kamene, před nímž je volné pole, na volné pole. Hráči se v tazích pravidelně střídají.

S kameny lze táhnout pouze diagonálně, vždy jen o jedno pole dopředu. Výjimkou je skákání, kdy lze hrát i dozadu. Skáče se tak, že hráč přenesení svůj

kámen přes figury (souhrnné označení pro kameny a dámy) soupeře na konečné pole skoku, naznačuje přitom průběh skákání, a až poté odstraní přeskočené soupeřovy kameny či dámy z desky. Přes jeden kámen (dámu) lze skákat jen jednou. Aby skok mohl provést, musí být těsně za soupeřovým kamenem (dámou) volné pole. Přes vlastní kameny (dámy) a soupeřovy kameny (dámy), stojící těsně za sebou v takzvané koloně, nelze skákat!

3. **Skákání je povinné.** Nelze se tomu vyhnout. Opomenuté skákání se promlčí dalším tahem soupeře, tedy pokud hráč bez toho, aniž by upozornil soupeře na právě vzniklou chybu v pravidlech o skákání, zahraje svůj další tah. Zpětně již opomenuté skákání nelze reklamovat ani vracet hru. Jinak platí, že hráč, který je právě na tahu a zaregistroval chybu soupeře, může jej upozornit a jeho nesprávný tah může nechat vrátit. V takovém případě po vrácení pozice musí soupeř zahrát již správný tah podle pravidel. Následně hráč, který hru reklamoval může zahrát tah svůj.
4. **Pravidlo většiny** – Přednost má ten skok, kterým soupeři způsobíme větší materiální škodu, t.j. musíte provést vždy takový skok, kterým soupeři odstraníme ze hry více jeho kamenů (figur).
5. **Dosáhne-li kámen** svým pohybem kteréhokoliv **pole poslední řady** (z pozice bílého na polích označených číslem B8, D8, F8, nebo H8, černý pak na polích A1, C1, E1 nebo G1, a zůstane-li po dokončení svého tahu (skoku) na něm stát, **změní se kámen v dámu**. Ta se označí přiložením dalšího kamene stejné barvy na kámen, jenž dosáhl pole poslední řady. **Pozor však:** Pokud hráč v rámci svého tahu – skoku některým polem poslední řady pouze proskočí (příkladně musí ještě skočit zpět soupeřův kámen či figuru), v dámu se v takovém případě nemění.

6. Pohyb dámy

Dáma se pohybuje diagonálně o libovolný počet polí dopředu i dozadu. Může skákat přes libovolný počet kamenů na diagonále a dokončit svůj skok na kterémkoliv poli za přeskočeným soupeřovým kamenem. Platí však, že dáma nemůže přeskočit přes své kameny a nemůže přeskočit dva či více soupeřových kamenů (figur) stojících těsně za sebou ve zmíněné koloně! Při skoku musí být za soupeřovým kamenem (figurou), nějaké místo k pomyslnému doskoku dámy. Dáma může během více-násobného skoku změnit na diagonále směr v pravém úhlu, tzn. že má-li skákající dáma po doskoku kamkoliv za kámen soupeře možnost v jiném směru dle pravidel skákání další možnost skoku, musí přeskočit i takový kámen či figuru.

Příklad: Může se tedy stát, že bílá dáma z výchozího pole číslo A1 skočí přes černý kámen B2 na pole C3 a dále pak přes černý kámen D2, čímž doskočí na pole E1! Dáma provedla dvoj-skok. Pokud by byl ještě soupeřův černý kámen na poli G3, dáma by v takovém případě ještě ve svém skákání v rámci tahu pokračovala přeskokem i přes tento kámen a doskočila by až na pole H4! Zápis by byl: bílý a1xh4.

Skákání dámou nemá přednost. Pokud hráč má možnost dámou přeskočit jen jeden kámen (figuru) soupeře a jiným svým kamenem může skočit tři soupeřovy kameny (figury), musí hrát tedy kamenem a skočit více, dle pravidla skákání většiny!

Dáma je v této hře silná figura. Ovládá celou délku diagonály, na níž se právě nachází. Při vícenásobném skoku však nesmí skákat přes jeden kámen více než jednou! Stejně tak nemůže při skákání změnit na jedné diagonále směr vpřed a vzad. Přes volné pole však vícekrát skočit může. Taková situace může nastat, když

dáma díky pravidlům o skákání oběhne čtverec, tj. dokonce může doskočit na stejné pole, ze kterého původně vycházela! **Dáma nemá při skákání přednost, vždy platí pravidlo většiny!**

7. **Hru vyhrál ten hráč**, který sebral soupeři všechny jeho kameny (figury) nebo který zablokoval protihráče tak, že ten sice má na desce kameny a figury, ale nemá další, dle pravidel, platný tah. Jeho figury jsou tak zablokovány.
Příklad: černý má poslední svůj kámen na poli H2. Bílý stojí s kamenem na poli G1. Černý je sice na tahu, ale nemá možnost, protože na pole G1 zahrát nelze – je obsazeno bílým.
8. **Hra může skončit i remízou**, a to když se vyskytne 3x stejná pozice nebo když se hráči na nerozhodném výsledku partie, s ohledem na vyrovnaný materiál kamenů a dam, dohodnou. Příkladem může být třeba situace, kdy na desce zůstala každému jen jedna dáma nebo jen tolik málo materiálu, že soupeři nemohou docílit vzájemně takové převahy a pozice na desce, aby druhému všechen zbývajícím materiál přeskákali nebo soupeře nějakým způsobem zablokovali.

F) Kvalifikace by měla proběhnout v lednu – únoru 2023. Kvalifikační turnaj si odbočky SONSu a TyfloCenter organizují sami. Místní turnaj řídí manažer soutěže, zvolený či ustanovený organizací, jenž dokonale zná pravidla brazilské dámy a má možnost průběh partií kontrolovat. Pokud si organizace nevybere svého manažera, ten může být vybrán na pokyn rozhodčího ze spolku Společenství duševních sportů, z. s. Místní turnaj může být hrán i více dnů na etapy, za současného dodržení podmínek propozic organizátora MČR.

G) Vyhodnocení partie a podmínky místní kvalifikace
Hráči, po odehrání partie získávají body do kvalifikační turnajové tabulky. Za výhru se počítají 2 body, remíza znamená po 1 bodě pro oba hráče, za prohru je 0 bodů. Z tohoto vyplývá, že manažer kvalifikační soutěže v příslušném středisku dbá na přesný, podrobný zápis výsledků hráčů, včetně jednotlivých partií a provede závěrečné součty do předložené tabulky kvalifikace. Tabulka kvalifikace je přílohou pozvánky.

H) Každá partie kvalifikačního turnaje by neměla přesáhnout v celku cca 1 hodinu, přičemž hráči by měli spotřebovat přibližně stejný čas (30 minut) k jednotlivým tahům. Pokud se sejdou 3 - 7 hráčů, měly by odehrát kvalifikační turnaj formou každý s každým. Pokud se sejde 8 a více hráčů, je lepší rozdělit hráče do dvou skupin příkladně po 4, ve kterých budou hrát formou každý s každým (tzv. kruhový systém).

Postupová místa z místní kvalifikace – postupový klíč:

Při celkové účasti 2-3 hráčů v kvalifikaci, postupuje jen jeden hráč s nejvyšším součtem bodů – vítěz místní kvalifikace. Při shodě bodů u dvou či více hráčů na děleném prvním místě rozhoduje dodatečná partie mezi hráči se stejným počtem bodů. Při účasti 4-5 hráčů v kvalifikaci, postupují první dva hráči s nejvyšším součtem bodů. Při účasti 6 hráčů z kvalifikace postupují 3 nejlepší hráči s nejvyšším součtem bodů. Při účasti 7-8 hráčů postupují 4 a při účasti 9 a více hráčů postupuje 6 hráčů.

I) Pravidla brazilské dámy, které jsou přílohou těchto propozic, si před turnajem důkladně nastudujte, případně vytiskněte!

J) Hráči z jednotlivých odboček a středisek postupují do pražského finále dle podmínek zveřejněných v pozvánce – „Kvalifikace Mistrovství ČR 2023“, tedy podle „postupového klíče“ nebo přímo na základě udělení divoké karty od Společenství duševních sportů, z. s. „Divoká karta“ může být udělena pouze hráčům, kteří se zúčastnili některého z předchozích Mistrovství ČR v dámě v letech 2017 – 2021, pořádaných spolkem SDS, z.s. a stali se mistrem ČR v některém z uvedených let. Seznam „Držitelů divokých karet - hráčů přímo postupujících do finále Mistrovství ČR v brazilské dámě 2023“ (bez povinnosti odehrání kvalifikace), bude zveřejněn na stránkách sdszs.cz a současně zaslán každé přihlášené odbočce, která svou účast v kvalifikaci nejpozději ve stanoveném termínu t.j. do 6.1.2023 písemně potvrdí.

K) Spolek Společenství duševních sportů, z.s. současně jako organizátor má právo upravit kvalifikační limity na základě skutečného počtu přihlášených hráčů do celé soutěže. Počet míst ve finále je maximálně 22 hráčů.

L) Pražské dvoudenní finále Mistrovství ČR 2023 v Brazilské dámě proběhne v březnu 25. a 26. (so-ne) v Pobytovém rehabilitačním a rekvalifikačním středisku pro nevidomé na Dědině. Přesný čas zahájení soutěže bude ještě upřesněn. Předpoklad je (so) od 11:00 hod. (zápis 10:30), v neděli pak zahájení v 9:00 hod. a v 15:15 konec soutěže se slavnostním vyhlášením výsledků. V 18:30 hod konec akce.

M) Pro náhradníky v pražském finále, kteří postupují z dalšího pořadí z tabulky místní kvalifikace na úkor neúčasti (důvod: nemoc/vzdání se finálové účasti apod.) kvalifikovaných hráčů, platí stejné podmínky účasti v soutěži, příkladně úhrada startovního, případná hygienická opatření COVID-19, ubytování, strava, doprovod atd.

N) Úhradu startovního za kvalifikovaného (náhradníka) hráče – „závazného účastníka pražského finále“ v Brazilské dámě 2023 v Praze je třeba provést předem (**nejpozději však do 28. února 2023**), formou **poukázáním částky ve výši 300,- Kč** jmenovitě za startujícího hráče na účet spolku SDS, z.s. Účet spolku SDS, z.s. je vedený u FIO banky, číslo účtu: **2801266019/2010**

O) Podmínky soutěže, neupravené těmito propozicemi, budou ještě doplněny, případné dotazy zasílejte na e-mail organizátora finále: sdszs@seznam.cz

Rekapitulace termínů soutěže:

1) Přihlášky do soutěže odboček a středisek organizátorovi soutěže (podání písemné informace o počtu a jménech účastníků) nejpozději **do 6. ledna 2023** na e-mail: sdszs@seznam.cz

2) Termín pro uspořádání místní kvalifikace je kdykoliv **v období od 16. ledna do 28. února 2023**. Aktuální termín a hrací dny nebo více hracích dnů si odbočky a centra stanoví sami. Minimálně však 7 dní předem oznámí termín svým klientům, případně zájemcům o soutěž, současně zveřejní na svých internetových stránkách pozvánku a případně i odkaz na stránky organizátora pražského finále: **SDSZS.CZ**

3) Nahlášení výsledků „místní kvalifikace“ organizátorovi soutěže, závazné potvrzení účastníků pražského finále provedou odbočky a střediska nejpozději do 6. března 2023 formou zaslání vyplněné tabulky s výsledky odehrané místní

kvalifikace a s několika fotografiemi, pořízenými z průběhu místní kvalifikace, na e-mail organizátora finále: sdszs@seznam.cz

4) Úhrada startovného ve výši 300,- Kč za každého účastníka pražského finále musí být provedena nejpozději do 28. února 2023 na účet spolku Společenství duševních sportů, z.s. vedeného u FIO banky, číslo účtu: 2801266019/2010

V Praze dne 12. listopadu 2022

Za spolek Společenství duševních sportů, z.s.

Jaroslav Slanina, Ivana Slaninová